

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 5 oktober 2018

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 50.357/II/N

Betreft: klacht betreffende de taal van verkiezingsfolders

Mevrouw,

De Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) heeft in haar zitting van 5 oktober 2018 een klacht onderzocht wegens het feit dat u als inwoner van Kampenhout, een gemeente uit het homogeen Nederlandse taalgebied, een verkiezingsfolder hebt ontvangen in het Frans.

*
* *

Uit de artikelen 30 en 129 van de Grondwet blijkt dat de Grondwet alleen taalwetgeving toestaat in een aantal exhaustief opgesomde aangelegenheden. Zij staat de wetgever, dan wel de decreetgever niet toe bepalingen betreffende het taalgebruik van particulieren uit te vaardigen wanneer deze zich richten tot andere particulieren of tot het publiek in het algemeen. Dat geldt inzonderheid voor verkiezingspropaganda. Dienaangaande stelden de verenigde kamers van de afdeling wetgeving van de Raad van State wat volgt¹:

‘Daarenboven oefent uit het oogpunt van de artikelen 30 en 129 van de Grondwet en van de rechtspraak van het Arbitragehof betreffende het begrip bestuurszaken, een kandidaat voor de gemeenteraadsverkiezingen wanneer hij een verkiezingsprogramma opstelt of zich tot zijn potentiële kiezers richt, geen administratieve functie uit of neemt hij niet deel aan de totstandkoming van een bestuurshandeling. Daaruit volgt dat het opleggen aan particulieren van het gebruik van een bepaalde taal wanneer zij zich tot de bevolking richten niet behoort tot de bevoegdheid van de federale wetgever noch tot die van de wetgever van een gemeenschap en dat het gebruik van geen enkele taal opgelegd is of kan worden opgelegd door de wetgever aan personen die kandidaat zijn voor de gemeenteraadsverkiezingen wat hun mededelingen aan de kiezers betreft.’
Het voorstel is dus ongrondwettig.’

¹ Parl. St., Kamer, 2008-2009, nr. 52 1703/2

In een voorstel tot decreet om deze zelfde materie te regelen door het Vlaams Parlement in 2004 adviseerde de Raad van State, afdeling wetgeving, in dezelfde zin².

‘(...) De bevoegdheid om het gebruik der talen in bestuurszaken te regelen sluit de bevoegdheid in om de vrijheid van de particulier in zijn relaties met het bestuur te beperken, wat het gebruik van de taal betreft. Uiteraard kan die bevoegdheid niet worden uitgeoefend om het private taalgebruik, d.i. het taalgebruik tussen particulieren, te regelen.

Verkiezingspropaganda gaat uit van natuurlijke personen en politieke partijen, en richt zich tot particulieren. Zij situeert zich op het gebied van het private taalgebruik. Er komt hier, als dusdanig, geen enkele overheid bij te pas. Derhalve valt verkiezingspropaganda niet onder het begrip ‘bestuurszaken’.

De VCT acht de klacht ontvankelijk maar ongegrond.

Met bijzondere hoogachting,

Voorzitter van de Nederlandse afdeling,

² Parl. St., Vl. Parl., 2003-04, nr. 1539/2